

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการควบคุม
และป้องกันไฟฟ้า : กรณี บ้านใหม่สันคะยอม ตำบลบ้านปง
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายวีระชัย ไชยมงคล

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนภิญโญ

บทคัดย่อ

การศึกษา คือ ศึกษา ความคิดเห็น ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับไฟ ป่าของประชาชน ทั้งการ ควบคุมป้องกันไฟฟ้า บ้านใหม่สันคะยอม ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมและป้องกันไฟฟ้า บ้านใหม่สันคะยอม ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการควบคุมและป้องกันไฟฟ้าบ้านใหม่สันคะยอม ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัด เชียงใหม่ ประชากรที่ศึกษา ประกอบไปด้วยประชาชนบ้านใหม่สันคะยอม 87 คน และผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบไปด้วย ผู้นำชุมชนทั้งแบบเป็นทางการ เช่น นายกองค้การบริหารส่วน ตำบลบ้านปง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านใหม่สันคะยอม ผู้ใหญ่บ้าน บ้านใหม่สันคะยอมและผู้นำแบบเป็นไม้ทางการ เช่น ผู้นำกลุ่ม ต่างๆ รวม 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบไปด้วย แบบสอบถาม สัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่า ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจ ของชาวบ้านเกี่ยวกับไฟฟ้า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าไฟฟ้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากฤดูแล้งมีใบไม้กิ่งไม้หญ้าแห้ง และอื่นๆ ที่เป็นเชื้อไฟ และเกิดจากชาวบ้านจุดไฟเผาขยะในชุมชน ไร่นา หรือเผาป่าด้วยเหตุผลต่างๆ ทำให้เกิดไฟฟ้า เป็นประจำทุกปีในเขตพื้นที่ที่เป็นป่าเต็งรัง ป่าแพะ รอบๆ หมู่บ้านและบางส่วนเชื่อว่าหากไฟฟ้าที่เกิดขึ้นไม่รุนแรง ก็เป็นประโยชน์ที่ทำเกษตรในฤดูกาลต่อไป ทั้งยังช่วยให้หญ้าระบัดในต้นฤดูฝน

ทำให้มีหญ้าสำหรับปศุสัตว์ วัว ควาย นอกจากนี้ ช่วยให้มี เห็ด พืชผักป่าซึ่งเป็นอาหารของ
ควัวเรื้อนและยังเชื่อว่าไฟป่าที่เกิดขึ้นไม่รุนแรงพอที่จะทำลายป่าไม้ ต้นไม้ใหญ่

อีกทั้งการมีส่วนร่วมการปฏิบัติในการควบคุมและป้องกันไฟป่าของประชาชนทั่วไป การ
มีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมดังกล่าวจึงยากแก่การขอความ
ร่วมมือกับชาวบ้านเพราะเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน รวมทั้งเป็น
กิจกรรมที่เสี่ยงอันตรายทางหน่วยงานไฟป่าไม่มีงบประมาณในการจ้าง

กระบวนกรมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมและป้องกันไฟป่า โดยแนวคิด ทฤษฎี
ของการมีส่วนร่วมที่ชุมชน ต้องมีอุดมการณ์ มีผู้นำเข้มแข็ง ในการที่จะทำกิจกรรมสาธารณะ
ร่วมกันนั้น จากการศึกษาพบว่าในประชาชนบ้านใหม่สันคะยอมมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว
น้อย ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใดก็ตาม เพราะประชาชน ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดจิตสำนึก ใน
ประโยชน์สาธารณะดังกล่าว ชาวบ้านคิดว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดูแล ถึงแม้ว่า
ทุกๆ ปี ทั้งในวันสำคัญๆ ต่างๆ จะมีการประชุม ชี้แจงชาวบ้าน แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความ
ร่วมมือเท่าที่ควร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Opinion and Participation of the People in Controlling and Preventing Forest Fire: A Case of Mai San Ka Yom Village, Ban Pong Subdistrict, Hang Dong District, Chiang Mai Province
Author	Mr. Weerachai Chaimongkon
Degree	Master of Arts (Man and Environment Management)
Independent Study Advisor	Assistant Professor Dr. Ajchara Wattanapinyo

ABSTRACT

The study on opinion, knowledge, understanding about forest fire and participation of people in forest fire control and prevention had the objective to find problem, difficulties and recommendation on forest fire control and prevention in Baan Mai Sankayom, Baan Pong sub district, Hangdong district, Chiang Mai province. The study population consisted of 87 Baan Mai Sankayom villagers and the main sources of information included official community leaders such as President of Baan Pong sub district Administrative Organization, Head of Baan Mai Sankayom village; and unofficial leaders i.e. 5 group leaders. The study instruments were questionnaire, interview form, observation form and the collected data was analyzed by frequency, percentage, means and standard deviation.

The study's finding was as follow:

The villagers' opinion and understanding about forest fire was at the medium level. For instance, the villagers believed that the forest fire resulted from drought season which contained a lot of dry leaves, tree branches, grass and other dry materials which were easy to be burnt and the villagers themselves burned the garbage in the community, the farms or burned the forest with

various reasons. Accordingly, the forest fire happened annually in the area of Deciduous Dipterocarp Forest around the village and some of them believed that if the forest fire was not

severe, it should be useful for farming in the next season, including it helped the grass growing at the beginning of rainy season so there was enough grass for livestock i.e. cattle and there were also mushroom and forest edible plants for the villagers. The villagers, therefore, were convinced that the forest fire was not severe enough that it destroyed the whole forest and old big trees.

In addition, the people's participation in forest fire control and prevention and in benefits was found at the medium level. Thus, such activities was difficult to have the villagers' participation as they had to dedicate the whole day and night, moreover, the activities was risky and the forest fire involved bodies had not provided any budget for any employment.

The procedure of the people's participation in forest fire control and prevention, by concept and theory of the community participation, needed to be ideology and have strong leader for attending the public activities together. From the study, it was found that the Baan Mai San kayom's villagers slightly participated in such activities, no matter which procedure as they were lack of understanding and sub consciousness in such public interest. They thought that these should be the responsibility of the involved government units. Though on important occasions every year the meetings were set to instruct the villagers, most of them did not have sufficient participation still.